

Bydgoszcz, 14 stycznia 2019 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.IX.431.1.25.2018.BG/ACz

**Pani
Justyna Ignalewska
Dyrektor
Domu Dziecka Nr 1
ul. Słoneczna 26
87-300 Brodnica**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 122, 186 pkt 3 i art. 197 b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 998 z późn.zm.) oraz § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. poz. 1477), w Domu Dziecka Nr 1, ul. Słoneczna 26, 87-300 Brodnica (zwanej dalej DDz., POW lub Placówką) przeprowadzona została w dniach 11, 14 grudnia 2018 r. oraz 3 stycznia 2019 r. kontrola prawidłowości w trybie zwykłym.

Kontrola przeprowadzona została przez:

- B.G.– starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, kierującego zespołem inspektorów,
- A.Cz. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,

na podstawie Upoważnienia Nr 830/2018 z dnia 30 listopada 2018 r.

w zakresie:

1. przedmiot kontroli:
 - stan organizacyjno-prawny jednostki kontrolowanej,
 - przestrzeganie standardu usług, opieki i wychowania w placówce,
 - przestrzeganie praw dziecka,
 - kwalifikacje osób pracujących z dziećmi.
2. okres objęty kontrolą – od 1 stycznia 2017 r. do 10 grudnia 2018 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie.¹

¹ Na podstawie zarządzenia Nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 grudnia 2017 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli. Dokonana ocena w oparciu o następującą skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna (po przekroczeniu progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. Stan organizacyjny - prawny jednostki kontrolowanej

Na podstawie Uchwały Nr XVIII/260/2018 Rady Powiatu w Brodnicy z dniem 1 września 2018 r. Dom Dziecka w Brodnicy został przekształcony w dwie odrębne placówki pod nazwą Dom Dziecka Nr 1 i Dom Dziecka Nr 2. Dom Dziecka Nr 1 zapewnia Domowi Dziecka Nr 2 obsługę administracyjną, organizacyjną i specjalistyczną. Dom Dziecka Nr 1 w Brodnicy funkcjonuje na podstawie Statutu stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XLVIII/260/2018 Rady Powiatu w Brodnicy z dnia 26 czerwca 2018 r. Zgodnie z zapisem Statutu Placówką kieruje jednoosobowo Dyrektor, powołany przez Zarząd Powiatu. Placówka posiada Regulamin organizacyjny z dnia 30 sierpnia 2018 r. przyjęty Uchwałą Nr 332/179/2018 Zarządu Powiatu w Brodnicy.

Regulamin organizacyjny określa typ placówki, jej cele i zadania, reguluje funkcjonowanie POW w zakresie organizacji, zatrudnienia, opieki, prowadzonej dokumentacji, a także zasad i trybu kwalifikowania dzieci do Placówki oraz gospodarki finansowej i kontroli.

W Placówce obowiązuje szereg procedur i regulaminów m.in.:

- Regulamin przyjmowania gości w Domu Dziecka w Brodnicy,
- Procedura przyjmowania i wydawania leków,
- Procedura odwoławcza w przypadku łamania praw dziecka,
- Procedura składania skarg i wniosków,
- Regulamin Samorządu Domu Dziecka w Brodnicy.

Placówka funkcjonuje na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego - Decyzja Nr WPS.VI.BG.90131-14/07 z dnia 27.12.2007 r., zmieniona Decyzją Nr WPS.III.BG.90131-11/10 z dnia 26.11.2010 r., a następnie zmieniona Decyzją Nr WPS.IX.9423.1.13.2018. BG z dnia 12.10.2018 r. (zmiana w zakresie nazwy i adresu oraz liczby wychowanków). W nowej siedzibie Placówka miała rozpocząć swoje funkcjonowanie od 1 września 2018 r, jednak z uwagi na niedotrzymanie terminów przez inwestora, faktyczne przeniesienie wychowanków nastąpiło z dniem 28.11.2018 r. Kontrolowana jednostka jest placówką socjalizacyjną dla 14 dzieci. Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce wynosiły w roku 2017- 3 390,54 zł , a w 2018 r. - 3 626, 18 zł.

Według stanu na dzień 11 grudnia br. w DDz. przebywało 14 wychowanków, w tym 4 dzieci poniżej 10 roku życia (najmłodszy XX. lat 3), wszystkie na podstawie art. 95 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (z rodzeństwem).

A. Standard usług świadczonych przez placówkę:

Placówka mieści się w nowo wybudowanym 2-kondygnacyjnym budynku, o powierzchni użytkowej 324,5 m², stanowiącym własność Powiatu Brodnickiego. Budynek wyposażony jest w instalację centralnego ogrzewania, instalację ciepłej i zimnej wody, kanalizację wentylację. Na terenie Placówki znajduje się boisko wielofunkcyjne do gry w piłkę nożną, siatkówkę i koszykówkę. W przyszłym roku planowane jest postawienie altanki i wyznaczenie miejsca do wspólnego grillowania oraz placu zabaw dla najmłodszych wychowanków.

Pomieszczenia Placówki stanowią pokoje mieszkalne dwuosobowe, łazienki dla dziewcząt i chłopców, pokój i łazienka dla osoby niepełnosprawnej, miejsce do prania i suszenia, miejsce do przygotowania posiłków tj. kuchnia połączona z pokojem dziennym, dodatkowo spiżarnia i pomieszczenia gospodarcze, pokój odwiedzin, gabinet specjalistów. Szczegółowy opis

pomieszczeń w załączeniu. Aktualnie (na okres przejściowy – likwidacja siedziby poprzedniej Placówki) pokój specjalistów zajmuje Dyrektor Placówki.

W zakresie warunków socjalno-bytowych stwierdzono, iż placówka posiada wszystkie pomieszczenia zgodnie ze standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292, poz. 1720). Wszystkie pokoje ładnie i estetycznie urządzone, odzwierciedlają pasję i zainteresowania wychowanków. Wystrój Placówki oddaje klimat zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia.

B. Zabezpieczenie standardu opieki i wychowania w placówce:

1. Placówka zapewnia wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków. Posiłki przygotowywane są przez zatrudniony personel, kolacje przy udziale dzieci. Jadłospis, zatwierdzany przez Dyrektora Placówki uwzględnia preferencje wychowanków, co potwierdziła rozmowa z dziećmi. Placówka jest pod nadzorem Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy, który nie zgłosił sprzeciwu do rozpoczęcia użytkowania obiektu.

Dzieci otrzymują 5 posiłków, w tym drugie śniadanie do szkoły oraz podwieczorek. W dni wolne od nauki, dzieci wspólnie z wychowawcą przygotowują posiłki. Wychowankowie mają dostęp do produktów żywnościowych oraz napoi całodobowo. Na dzień kontroli żaden wychowanek nie wymagał diety specjalistycznej. Wyżywienie dostosowane jest do potrzeb dzieci i ich stanu zdrowia. Tematyczne Oświadczenie Dyrektora w załączeniu wraz z przykładowym jadłospisem.

2. Wychowankowie mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenie w produkty lecznicze i wyroby medyczne. Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia Przychodnia ZOZ Zdrowie przy ul. Kamionka 14 w Brodnicy. Ponadto, stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte są specjalistyczną opieką w poradniach (dotyczy stanu na dzień kontroli):

- Poradnia Ortopedii i Traumatologii dla Dzieci w Grudziądzu - 1 wychowanek,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży w Toruniu – 3 wychowanków,
- Krajowy Ośrodek Psychiatrii Sądowej dla Nieletnich w XXX – 1 wychowanek,
- Poradnia Okulistyczna w Brodnicy – 2 wychowanków,
- Poradnia Okulistyczna w Człuchowie – 1 wychowanek,
- Poradnia Dermatologiczna – 1 wychowanek,
- Poradnia Stomatologiczna w Brodnicy – według potrzeb.

W przypadkach koniecznych Placówka korzysta ze specjalistów na terenie innego województwa np. konsultacja chirurga-ortopedy - Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie, badania genetyczne w kierunku cukrzycy Szpital Kliniczny w Łodzi.

Wizyty lekarskie wychowanków są realizowane głównie przez pracownika socjalnego, sporadycznie przez wychowawców. Dokumentacja medyczna dzieci (książeczki zdrowia, wypisy ze szpitali, informacje od lekarzy, zgody opiekuna prawnego na leczenie szpitalne i operacyjne) jest gromadzona i przechowywana w teczkach osobowych wychowanków. Leki przechowywane są w zamkniętej na klucz szafie, do której dostęp mają tylko wychowawcy. Leki podawane są przez wychowawców na podstawie zleceń lekarskich, co odnotowywane jest w Kartach wydawania leków. W okresie objętym kontrolą w szpitalu psychiatrycznym przebywał 1 wychowanek (dwukrotnie), za zgodą matki.

Aktualnie w Placówce przebywa wychowanka w ciąży XX lat 17. Termin porodu to xxxx. Wychowance zapewniono odpowiednie warunki dostosowane do jej aktualnych potrzeb, opiekę medyczną, odpowiednie wyżywienie i witaminy, od października uczestniczy w zajęciach Szkoły Rodzenia przy Powiatowym Szpitalu w Brodnicy. Dodatkowe wsparcie psychologiczno/pedagogiczne zapewniają zatrudnieni specjaliści.

3. Zaopatrzenie wychowanków w odzież, obuwie, bieliznę i inne potrzeby osobistego użytku, w tym w środki higieny osobistej - bez zastrzeżeń. Zakupy dokonywane są na bieżąco, stosownie do potrzeb podopiecznych. W 2017 roku obowiązywało Zarządzenie Dyrektora w zakresie stawki odzieżowej, na leki i środki czystości, jednakże w praktyce w każdym przypadku zgłoszenia uzasadnionych potrzeb przez wychowanków czy wychowawców braki były uzupełniane. Dzieci mają wpływ na dobór odzieży i obuwia według własnych upodobań. Aktualnie Placówka otrzymuje dodatkowo środki higieniczne w ramach darowizny od firmy Rossman. Oświadczenie Dyrektora w tym zakresie w załączeniu.

4. Każde dziecko, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, otrzymuje do własnego dysponowania kwotę nie niższą niż 1% i nie wyższą niż 8%, o której mowa w art.80 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Aktualnie najniższa kwota w Placówce to 12 zł, najwyższa 50 zł. Odbiór kieszonkowego dzieci potwierdzają własnoręcznym podpisem na liście. W Placówce obowiązuje *Regulamin przyznawania kwoty do własnego dysponowania*. Oświadczenie Dyrektora oraz Regulamin w załączeniu.

Dzieci podczas rozmowy z kontrolującymi potwierdziły, iż w Placówce nie zdarzają się przypadki pozbawienia podopiecznych kieszonkowego.

5. Zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne - wychowankowie wyposażeni zostali w książki oraz niezbędne artykuły szkolne, są uczniami:

- Zespół Szkół Niepublicznych w Gołkowie - 9 wychowanków (w tym 2 Oddział Przedszkolny),
- Szkoła Podstawowa - Krajowy Ośrodek Psychiatrii Sądowej dla Nieletnich w XX -1 wychowanek,
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Brodnicy - 1 wychowanka,
- Gimnazjum Nr 1 im. W. Jagiełły w Brodnicy - 1 wychowanka,
- Liceum Ogólnokształcące MOW w Goniądzu - 1 wychowanka (aktualnie na długotrwałej ucieczce).

Jedno dziecko nie podlega obowiązkowi szkolnemu – wychowanek lat 3 (umieszczony z trojgiem rodzeństwa). Wychowankowie korzystają z pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych. W placówce wychowankom udzielają pomocy w nauce wychowawcy oraz specjaliści. Ponadto dzieci potrzebujące dodatkowego wsparcia korzystają z zajęć językowych prowadzonych przez profesjonalnych lektorów. Wszyscy wychowankowie zostali przebadani w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Brodnicy - 6 wychowanków posiada Opinię o dostosowaniu wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, 2 wychowanków Orzeczenie o niepełnosprawności (w tym jeden z nich dodatkowo Orzeczenie z PPP o konieczności kształcenia specjalnego). Lekcje odrabiane są w stałych godzinach – codziennie od godz. 16.00. Ponadto dzieci korzystają z zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych oraz terapii logopedycznej na terenie szkoły, do których uczęszczają.

Na podstawie badanej dokumentacji stwierdzono 2 przypadki opóźnień organizacyjnych, głównie z powodu absencji w szkole i długotrwałych ucieczek. W roku szkolnym 2016/2017 – 3 wychowanków nie otrzymało promocji do następnej klasy, a w 2017/2018 – 4 wychowanków.

Zgodnie z zapisami § 18 ust. 1 pkt 13 oraz pkt 15 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej pokrywany jest koszt przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką oraz w razie potrzeby koszty pobytu w bursie lub internacie. Aktualnie wyjazdy związane z potrzebami wychowanków dokonywane są samochodem służbowym.

6. W placówce dla każdego dziecka prowadzone są 2 oddzielne teczki. W jednej, podzielonej na części, znajdują się:

- Dokumentacja podstawowa - odpis aktu urodzenia, diagnoza psychofizyczna wychowanka, Opinie z PPP,
- Dokumentacja szkolna – świadectwa szkolne, informacje o rodzaju pomocy udzielanej przez szkołę, opinie o wychowanku ze szkoły,
- Dokumentacja sądowa – postanowienia Sądu, zgody na urlopowanie,
- Dokumentacja zdrowotna - książeczka zdrowia, wypisy ze szpitala, informacje z poradni,
- różne – zapoznanie się z regulaminem, zgoda na przetwarzanie danych , w tym zgoda na umieszczanie oraz przetwarzanie wizerunku dziecka w prasie i mediach.

W dokumentacji prowadzonej przez pracownika socjalnego znajdują się informacje o prowadzonej pracy z rodziną dziecka i jej rezultatach.

W drugiej tezcze gromadzona jest dokumentacja prowadzona przez wychowawców tj.: Plany Pomocy Dziecku (PPD) oraz modyfikacje, Karty pobytu, Karty odzieżowe, Zeszyt obchodów nocnych. Ponadto wychowawcy prowadzą dzienniki zajęć, w którym odnotowują między innymi: kontakty ze szkołą, informacje dotyczące realizacji tygodniowych założeń wychowawczych, oraz indywidualne zajęcia z wychowankami np. rozmowy wychowawcze, ćwiczenia matematyczne itp.

7. W zakresie zapewnienia dzieciom dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, odpowiednich do zdiagnozowanych potrzeb:

1) W Placówce zatrudniona jest na stanowisku psychologa (1/1etatu) od dnia 6.09.2018 r. pani XX w wymiarze 40 godzin tygodniowo. W okresie objętym kontrolą (przed reorganizacją) zatrudniona była p. XX w wymiarze 1/1 etatu do dnia 30 czerwca 2018 r. Aktualnie psycholog obejmuje wsparciem wychowanków Domu Dziecka Nr 1i Nr 2. Z założenia psycholog przeznacza 1 dzień na prowadzenie dokumentacji, a po 2 dni na pracę z wychowankami z obydwu placówek.

Psycholog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem obowiązków.

W ramach obowiązków psycholog m.in.:

- prowadzi badania psychologiczne,
- opracowuje diagnozy, opinie psychologiczne,
- ustala metody pracy umożliwiające eliminowaniu przyczyn ewentualnych niepowodzeń i zaburzeń,
- sprawuje indywidualną opiekę psychologiczną nad wychowankami,
- opracowuje i prowadzi zajęcia specjalistyczne z wychowankami, prowadzi poradnictwo psychologiczne dla rodziców dzieci przebywających w placówkach,
- współpracuje z ośrodkiem adopcyjnym.

Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, iż psycholog sporządza:

- Arkusze obserwacji psychologicznych,
- Opinie psychologiczne,
- Diagnozy psychofizyczne,
- Karty udziału w zajęciach.

Ponadto psycholog prowadzi Dziennik zajęć, w którym odnotowuje wszystkie podejmowane czynności.

Ustalono, iż psycholog, wykonując badania diagnostyczne korzysta z różnorodnych narzędzi badawczych, w tym m.in.: Test Niedokończonych Zdań Rottera, STAIC- Inwentarz Stanu i Cech Leku dla Dzieci. Test Rysunku Rodziny, Skala Depresji Becka, Test Rysunku Postaci Ludzkiej wg Goodenougt Harrisa, Bateria Testów APIS-Z.

Na podstawie analizy przedstawionej dokumentacji stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą psycholog prowadził indywidualne zajęcia ogólnorozwojowe, zajęcia w zakresie kontroli emocji, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia w zakresie budowania pozytywnej samooceny, radzenia sobie ze stresem, kształtowanie zachowań asertywnych.

Zajęcia dostosowane są do wieku oraz potrzeb wychowanków. Wskazania wynikające z opinii PPP oraz diagnozy psychofizycznej uwzględniane są podczas realizacji oddziaływań np. w Opinii z PPP z dnia 5.04.2018 r. wskazano u wychowanka XX zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. Zajęcia te realizowane są przez psychologa. Wszystkie zajęcia odnotowywane są w Dzienniku zajęć prowadzonym przez psychologa oraz w Karcie udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, zgodnie z zapisem § 17 ust.1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej - *dla każdego dziecka prowadzi się Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadząca terapię, z opisem ich przebiegu, o ile dziecko tego wymaga*. Aktualnie psycholog pracuje systematycznie z 5 wychowankami, od grudnia planowane są zajęcia indywidualne z 4 wychowankami wymagającymi szczególnego wsparcia (radzenie sobie ze stresem, budowanie pozytywnej samooceny, zajęcia dotyczące przygotowania do roli matki).

Pozostałe zadania podejmowane przez psychologa to: współpraca z sądami, szkołami i poradniami pedagogicznymi, udzielanie porad i realizacja zaleceń, diagnozowanie i analizowanie środowiska rodzinnego dziecka, stała współpraca z rodziną na rzecz powrotu dziecka do domu oraz współpraca z organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

- 2) W Placówce, w okresie objętym kontrolą zatrudniony był pedagog, p. XX w wymiarze 1/1 etatu, który aktualnie obejmuje wsparciem wychowanków z Domu Dziecka Nr 1 i Nr 2 w Brodnicy. Pedagog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem czynności służbowych.

Pedagog sporządza wspólnie z psychologiem *Diagnozę psychofizyczną wychowanka*, prowadzi *Arkusze obserwacji pedagogicznych*, *Karty udziału w zajęciach z opisem ich przebiegu*.

Do działań podejmowanych przez pedagoga należy m.in:

- przygotowanie diagnozy wychowanka,
- prowadzenie zajęć terapeutycznych,
- poradnictwo pedagogiczne dla rodziców dzieci przebywających w placówce,
- współpraca z instytucjami w zakresie wspólnego oddziaływania na wychowanków wymagających szczególnej opieki,
- udzielanie porad i pomocy wychowankom w rozwiązywaniu trudności powstałych na tle kontaktów w rodzinnych i opiekuńczych.

W załączeniu Oświadczenie pedagoga.

W okresie objętym kontrolą pedagog prowadził głównie zajęcia w zakresie wyrównywania deficytów szkolnych, usprawniania funkcji z zakresu motoryki małej i dużej oraz zajęcia ogólnorozwojowe. Ponadto prowadził również zajęcia grupowe dla młodszych wychowanków oraz cykl zajęć dla starszych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom (zajęcia miały na celu podniesienie świadomości dotyczącej zagrożeń związanych z paleniem papierosów, zażywaniem środków psychoaktywnych). Pedagog prowadzi również rozmowy indywidualne z wychowankami związane z sytuacją osobistą, wyborem zawodu itp.

Zajęcia indywidualne odnotowywane są w *Kartach udziału w zajęciach* oraz w *Dzienniku*.

Ponadto oprócz bezpośredniej pracy z wychowankami pedagog realizuje szereg dodatkowych zadań jest m.in. opiekunem prawnym dla kilku wychowanków, kuratorem ds. majątku, co wiąże się z licznymi wyjazdami do sądów, załatwianiem spraw urzędowych,

sporządza sprawozdania dla sądów, bierze udział w komisjach lekarskich, zastępuje Dyrektora w trakcie jego nieobecności, w przypadku braków kadrowych sporadycznie pełni również dyżur nocny.

- 3) W Placówce, z uwagi na występujące problemy wśród dzieci (zaburzenia zachowania i emocji, nadmiernie, nieadekwatne do wieku zainteresowania sferą seksualną, zachowania o podłożu seksualnym) prowadzone są zajęcia terapeutyczne przez psychoseksuologa panią XX. Zajęcia realizowane są dwa razy w miesiącu w ramach usług świadczonych przez ww. specjalistę, prowadzącego własną działalność - Ośrodek Konsultacyjno-Edukacyjny i Wsparcia Rodziny w Olsztynie. Dodatkowo pani XX z uwagi na posiadane kwalifikacje i kompetencje prowadzi z wychowawcami szkolenia dotyczące metod wychowawczych.

- 4) W Placówce na stanowisku pracownika socjalnego w okresie objętym kontrolą zatrudniona była pani XX w wymiarze 1/1 etatu. Pracownik socjalny realizuje zadania zgodnie z zakresem czynności oraz Planem pracy pracownika socjalnego.

Pracownik socjalny rozpoznaje sytuację rodzinną każdego wychowanka poprzez wywiad z rodziną lub w oparciu o dokumentację z ośrodka pomocy społecznej z miejsca zamieszkania wychowanka, kompletuje i zakłada dokumentację dla nowych wychowanków, prowadzi sprawy meldunkowe, prowadzi sprawy związane z ZUS, KRUS, GOPS, MOPS, współpracuje z sądami rodzinnymi, kuratorami, organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, prowadzi prace z rodziną we współpracy z pedagogiem, psychologiem, udziela pomocy w rozwiązywaniu problemów rodziny. Pracownik socjalny posiada rozległą wiedzę na temat każdej rodziny. Pracownik socjalny sporządza *Kwestionariusz wywiadu środowiskowego* oraz prowadzi *Karty pracy z rodziną*.

W każdym przypadku sporządza *Plan pracy z rodziną*, w którym formułuje cel główny i cele szczegółowe. Pod planem podpisują się rodzice. Po roku dokonywana jest analiza działań wyszczególnionych w planie. W przypadku braku chęci współpracy z rodzicami lub braku możliwości (z uwagi np. na pobyt w ZK) pracownik socjalny podejmuje współpracę z dalszą rodziną.

Ponadto pracownik socjalny wizytuje środowiska rodzinne podczas urlopowania i sporządza we współpracy z PCPR Indywidualny Program Usamodzielnienia.

Na podstawie badanej dokumentacji stwierdzono, iż aktualnie 3 rodziny objęte są opieką asystenta.

- 5) W zakresie zapewnienia dzieciom opieki dziennej i nocnej: zespół inspektorów na podstawie badanej dokumentacji ustalił, iż w okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2017r. do 10.12.2018 r. wychowawcy pełnili dyżury zgodnie z grafikiem sporządzanym na każdy miesiąc. W Placówce od godz. 6.00-14.00 pracowało 1-2 wychowawców, a w godzinach 14.00-22.00 najczęściej 3 wychowawców, natomiast w porze nocnej, tzn. od 20.00-6.00 dwóch wychowawców. Aktualnie po reorganizacji, w godzinach popołudniowych tj. 6.00-14.00 - 1 wychowawca, od 14.00-22.00 - 2 wychowawców, w godzinach nocnych tj. 22.00-6.00 - 1 wychowawca. W dni wolne od nauki szkolnej ten sam grafik.

Obchód w godzinach nocnych odnotowywany jest w *Zeszycie Obchodów Nocnych*, gdzie opisany jest również przebieg dyżuru 5, 6 lub 7 razy w ciągu nocy (w standardzie - § 12 ust. 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej).

- 6) W Placówce opracowuje się dla każdego wychowanka (standard określony w § 14 i 15 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej):

- a) Diagnozę psychofizyczną – na podstawie badanej dokumentacji stwierdzono, iż niezwłocznie po przyjęciu do placówki psycholog lub psycholog wspólnie z pedagogiem sporządza diagnozę psychofizyczną. Diagnoza zawiera wszystkie elementy wskazane w § 14 ww. rozporządzenia, w tym mocne strony i potrzeby

- dziecka. W przypadku wychowanków przebywających długotrwale w Placówce sporządzana jest aktualizacja diagnoz.
- b) Karty pobytu - prowadzone są zgodnie z § 17 ust.1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Karty uzupełniane są regularnie w każdym miesiącu przez wychowawców prowadzących.
 - c) Plan pomocy dziecku (PPD) - opracowywany przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka, zawiera sformułowany cel pracy z dzieckiem oraz działania długoterminowe i krótkoterminowe. PPD zawiera informację dotyczącą pracy z rodziną dziecka prowadzoną przez asystenta rodziny oraz opis środowiska, z którego pochodzi dziecko, w tym sytuację rodzinną i prawną. Analiza poszczególnych PPD wskazuje, iż są szczegółowo przemyślane, a zakładane rezultaty pracy z dzieckiem oraz metody pracy dostosowane są do indywidualnych możliwości i potrzeb konkretnego dziecka. PPD sporządzany na okres 1 roku, modyfikacja PPD następuje zgodnie z przepisami, nie rzadziej niż co pół roku, pod planem podpisuje się wychowanek. W przypadku powzięcia informacji o ciąży małoletniej plan pomocy dziecku modyfikowany jest niezwłocznie po powzięciu tej informacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.
 - d) Arkusz badań i obserwacji psychologicznych – psycholog prowadzi Arkusz obserwacji wychowanka. Arkusz obserwacji zawiera bardzo obszerne informacje wynikające ze spostrzeżeń i obserwacji, uzupełniany przynajmniej raz w miesiącu. Arkusze badań przeprowadzonych przez psychologa gromadzone są oddzielnie w teczkach wychowanków. Wskazano na zasadność odnotowywania przeprowadzonych badań indywidualnych w Arkuszu badań i obserwacji wychowanka
 - e) Arkusz badań i obserwacji pedagogicznych – Arkusz prowadzony przez pedagoga zawiera podstawowe informacje o wychowanku, diagnozę wstępną oraz spostrzeżenia i obserwacje. Pedagog wykonuje badania sporadycznie, gdyż z zasady każde dziecko kierowane jest do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i posiada aktualną opinię. W Arkuszu obserwacji, informacje wynikające z obserwacji i spostrzeżeń, uzupełniane bardzo często nawet 2-3 razy w miesiącu. Wskazano na zasadność odnotowywania badań w Arkuszu badań i obserwacji pedagogicznych.
 - f) Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu. Karta zawiera dane dziecka, zdiagnozowane deficyty np. obniżona motoryka mała i duża, trudności w przyswajaniu wiedzy szkolnej oraz datę zajęć i informację dotyczącą rodzaju zajęć (zajęcia wyrównawcze, stymulowanie rozwoju, usprawnianie funkcji percepcyjno-motorycznych) oraz uwagi i spostrzeżenia w trakcie zajęć. W ocenie kontrolujących wskazane jest dokonywanie okresowej oceny efektów prowadzonej pracy np. co pół roku i dokonywanie ewaluacji potrzeb wychowanków w tym zakresie.
- 7) Księga ewidencji wychowanków prowadzona od 1964 r. zawiera wszystkie dane wymagane zapisem § 17 ust. 5 ww. rozporządzenia – ostatni wpis XX. z dnia 23.10.2018 r.
 - 8) W placówce funkcjonuje Zespół do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka. W posiedzeniach Zespołu uczestniczą: dyrektor, wychowawcy placówki, psycholog, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, kuratorzy, asystent rodziny, pracownicy Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego, przedstawiciele policji i szkół, do których uczęszczają wychowankowie. Na posiedzenia zapraszani są rodzice wychowanków, zgodnie z art. 137 ust. 1 pkt 5a ustawy o wspieraniu rodziny (potwierdzenie w dzienniku korespondencji). Zespół dokonuje oceny sytuacji każdego wychowanka zgodnie z obowiązującymi przepisami, nie rzadziej niż co 6 miesięcy (w marcu i we wrześniu). Z posiedzenia Zespołu sporządzane są szczegółowe informacje zawierające: ustalenia dot. aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowania metod

pracy z dzieckiem i rodziną, mocne strony dziecka i ich wpływ na proces wychowawczy, proponowane zmiany do planu pomocy dziecku, sytuacji prawnej dziecka (w tym monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie).

Ponadto dodatkowe posiedzenia Zespołu odbywają się po przyjęciu nowych wychowanków do Placówki lub w innych szczególnych przypadkach np. decyzja wychowanka o opuszczeniu Placówki lub znacząca zmiana osobistej sytuacji (wychowanka w ciąży). Wychowankowie podczas posiedzenia Zespołu mają możliwość zaprezentowania swojego zdania w istotnych dla nich kwestiach.

Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka przez zespół, zgodnie z art. 138 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce, przesyłana jest do Sądu.

Placówka dopełnia obowiązku wynikającego z art. 100 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny, tj. zgłaszania do ośrodka adopcyjnego informacji o przebywających dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną.

Przestrzegany jest również obowiązek wynikający z art. 4a ustawy o wspieraniu rodziny tj. wysłuchanie dziecka.

Dyrektor Placówki przestrzega również obowiązku wynikającego z art. 100 ust. 4a w myśl którego, *Dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej składa do właściwego sądu wnioski wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do domu albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej.*

C. Przestrzeganie praw dziecka.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy z wychowankami obecnymi w placówce w celu ustalenia, czy placówka przestrzega praw dziecka.

Na tej podstawie, a także na podstawie badanej dokumentacji ustalono:

1. Prawidłowy dostęp do nauki, tzn. wszystkie dzieci objęte obowiązkiem szkolnym zostały wyposażone w książki i niezbędne artykuły szkolne, wychowawcy utrzymują stały kontakt ze szkołami. Dzieci zawsze mogą liczyć na pomoc w nauce, której udzielają wychowawcy oraz pedagog.
2. W ramach czasu wolnego organizowane są dla dzieci zajęcia plastyczne, taneczne, kulinarne, sportowe np. tenis stołowy, piłka nożna. Dla wychowanków organizowane są liczne konkursy i zawody np. konkurs plastyczny, konkurs j. angielskiego, konkurs na wystrój sali i czystość pokoi.
3. Dzieci korzystają z zajęć pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych na terenie szkół, do których uczęszczają np. zajęcia sportowe w ramach KS „Sparta” oraz zajęcia sportowe na Hali organizowane przez Zespół Szkół Niepublicznych w Goczałkowie.
4. Dostęp do kultury, rozwoju i wypoczynku – w latach 2017-2018 organizowane były wspólne wyjścia: do kina, na pizzę, do restauracji, na lody, do kręgielni, na lodowisko, na basen, na koncerty. Placówka wykazuje duże zaangażowanie w zakresie organizacji dla swoich wychowanków licznych ciekawych wyjazdów i imprez. Wychowankowie brali udział w Zawodach motocrossowych organizowanych w Chełmnie, w wycieczce historyczno-wojskowej do Gdańska oraz na Westerplatte, byli uczestnikami biegu charytatywnego we Włocławku oraz Turnieju Piłkarskiego w Grudziądzu. Wychowankowie corocznie uczestniczą w wyprawie żeglarskiej „Mazurski Rejs” oraz w spływach kajakowych po Pojezierzu Brodnickim. Ponadto wyjeżdżają w okresie letnim na kolonie letnie (Ośrodek „Promyk” w Siemianach), a w okresie ferii zimowych w góry

na narty Gliczarów Górny. Placówka zapewnia wychowankom udział w wielu ciekawych i interesujących imprezach np. Piknik w Zbicznie, Spotkania wędkarskie w Rugia (Niemcy), teatr - Gdańsk. Ponadto Placówka integruje się ze środowiskiem lokalnym, czego przykładem były występy wychowanków dla przedszkolaków i seniorów organizowane w ramach Światowych Dni Bajki. Dzięki staraniom Dyrektora wychowankowie mieli okazję zapoznać się z ważnymi instytucjami i osobami z kręgu polityki – Wizyta u Wicewojowody, Wycieczka do Warszawy połączona ze zwiedzaniem Sejmu RP, Toruń - Urząd Marszałkowski. Szczegółowy wykaz imprez w załączeniu.

5. Dzieci uczestniczą w uroczystościach okolicznościowych m.in.: urodziny, komunie, spotkanie wigilijne, zabawy noworoczne, Dzień Dziecka, Dzień Chłopaka.
6. Dzieci podczas rozmowy potwierdziły, że mogą spotykać się z bliskimi osobami na terenie placówki i poza nią, kontaktować się telefonicznie z rodziną. Wychowawcy w ocenie dzieci wykazują prawidłowe zainteresowanie ich problemami, zawsze służą pomocą i wsparciem.
7. W zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem – podczas czynności kontrolnych nie zaobserwowano poniżającego traktowania wychowanków. W placówce nie są stosowane kary, w przypadku niewłaściwego zachowania prowadzone są rozmowy wychowawcze oraz stosuje się wzmacnianie pozytywne.
8. W zakresie zrzeszania się – w placówce funkcjonował Samorząd Wychowanków, którego opiekunem była pani Katarzyna Lewandowska. Spotkania Samorządu odbywały się raz w miesiącu, z udziałem wychowanków oraz Dyrektora Placówki. Zadaniem Samorządu jest m.in. przedstawianie Dyrektorowi wniosków i spraw do załatwienia, omówienie aktualnych spraw oraz wspólne organizowanie imprez. Ponadto wszystkie problemy na bieżąco omawiane są z wychowawcami oraz specjalistami. Po reorganizacji odbywają się spotkania Społeczności Domu Dziecka.

D. Kwalifikacje osób pracujących w placówce.

W placówce pracuje aktualnie 5 wychowawców (5 etatów), pracownik socjalny, pedagog, oraz psycholog. Wszyscy pracownicy posiadają kwalifikacje zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Akta osobowe osób pracujących z dziećmi zawierają oświadczenia wynikające z art. 98 ust. 3 pkt 1, 2, 3 ustawy o wspieraniu rodziny. Placówka korzysta często z pomocy wychowawców – stażystów.

Dyrektor zapewnia swoim pracownikom możliwość uczestnictwa w różnych szkoleniach mających na celu podnoszenie kwalifikacji i zdobycia nowych kompetencji (szkolenia z zakresu metod pracy z wychowankami z FAS, z zakresu komunikacji interpersonalnej). Od stycznia 2019 r. zaplanowano pierwsze z cyklu spotkań szkoleniowych w ramach wymiany doświadczeń z innymi placówkami z województwa kujawsko-pomorskiego.

Dane ogólne dotyczące wychowanków:

- Ilość miejsc statutowych - 14,
- Stan na dzień kontroli wg księgi ewidencji - 14 wychowanek,
- Skreślonych z ewidencji w 2017 r. - 4 wychowanków, przyjętych w 2017 r. - 6,
- Skreślonych z ewidencji w 2018 r. - 11 wychowanków, przyjętych w 2018 r. - 8,
- Stan na dzień kontroli tj. 11.12.2018 r. - 14 (w tym 1 na długotrwałej ucieczce),
- Liczba dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności - 2,
- Liczba dzieci z upośledzeniem umysłowym - 0,
- Liczba dzieci z postanowieniem z ustawy o post. w sprawach nieletnich - 1,
- Liczba sierot - 0,

- Liczba półsierot - 3,
- Liczba wychowanek w ciąży - 1 wychowanka,
- Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej – 1 rodzeństwo 3- osobowe (X.X.X.) oraz 1 rodzeństwo 4- osobowe (X.X.X.X.).
- Liczba dzieci zgłoszonych do organizatora pieczy zastępczej w celu umieszczenia ich w rodzinnych formach opieki – 0,
- Ucieczki z placówki: w okresie od stycznia 2017 r. do 2018 r. dotyczyły głównie 2 wychowanek, w tym jedna aktualnie poza placówką, Procedura postępowania znana jest Dyrektorowi placówki. Przyczyny ucieczek: negatywne wpływy środowiska rówieśniczego
- Liczba dzieci usamodzielnionych – 2017 r.- 4, 2018 r. – 5.

Kontrolę wpisano pod numerem 62/2018 w Księżce kontroli w dniach 11 i 14 grudnia 2018 roku oraz 3 stycznia 2019 roku.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz wystąpienia pokontrolnego przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, za potwierdzeniem odbioru.

Na podstawie art. 197 d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia.

Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, o którym mowa powyżej, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od otrzymania stanowiska, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

W przypadku przyjęcia wystąpienia pokontrolnego bez zastrzeżeń, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Ponadto wskazuje się, iż zgodnie z art. 198 ust. 1 ww. ustawy o wspieraniu rodziny *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.*

(podpis i pieczęć Wojewody)